

Kimmo Sasi

Vainojen uhrien muistopäivässä säätöytilolla

Holokaustin kouluopetukseen panostettava

Jan 27 1945 Russian troops opened the gates to Auschwitz-Birkenau the largest Nazi concentration and death camp. That camp became the landmark of the tragedy of the holocaust. The genocide that resulted in the death of an estimated 6 million jews, hundreds of thousands of Romani people and many other ethnic groups like slavs and physically disabled people.

United Nations General Assembly Resolution urges every member nation to honor the memory of Holocaust victims and encourages the development of educational programs about Holocaust history to help prevent future acts of genocide.

Both United Nations and the European Union have designated Jan 27 as the annual day of commemoration honoring the victims and survivors of the Holocaust.

The lesson was and is still is: never again.

Holokaustin Uhrien Muisto ry perustettiin 25 vuotta sitten. Yhdistyksen tarjottu on, että kansanmurhan muisto säilyy ja että nuorisolle kerrotaan murhenäytelmän karmeudesta.

Antisemitismi lisääntyy Euroopassa ja muistot holokaustista ovat haihtumassa. Juutalaisiin kohteisiin on isketty Euroopassa ja myös pohjoismaissa, Tanskassa. EU:n perusoikeusviraston raportin mukaan 89% haastatelluista kokee somessa esiintyvät antisemitistiset ilmaisut suurena ongelmana. 12 EU-maassa, joissa juutalaisia on asunut vuosisatoja, joka kolmas haastateltava kertoo harkitsevansa maastamuuttoa, koska ei enää koe oloaan turvallisiksi juutalaisena. EU:n neuvosto on hyväksynyt julistuksen juutalaisten turvallisuuden takaamisesta. EU:n komissio pyrkii parantamaan antisemitismiin liittyvää raportointia ja lujittaa holokaustia koskevan eurooppalaisen tutkimuksen verkostoa.

Myös Suomessa polarisoitunut keskusteluilmapiiri on johtanut mielipiteiden kärjistymiseen. Suomessakin vakava ongelma on verkossa esiintyvä antisemitismi. Uusi askel otettiin viime itsenäisyyspäivänä, kun Pohjoismaisen vastarintaliikkeen mielenosoituskulkueen kärjessä kannettiin hakaristilippuja. Toimen ilmeisenä tarkoituksena oli osoittaa julkista kunnioitusta natsisimille.

Monessa Euroopan maassa on toisen maailmansodan jälkeen kielletty natsi-symbolien ja muidenkin, lähinnä kommunismin, kansanmurhiin syyllistyneiden ideologioiden symbolien käyttö näitä ideologioita ylistävässä tarkoituksessa. Sananvapaus on demokratian kulmakivi ja yksi ihmisoikeuksista. Kaikilla oikeuksilla on kuitenkin äärimmäiset rajansa. Sananvapautta ei Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tulkinnan mukaan saa käyttää vihapuheeseen, jolla pyritään edistämään toisten ihmisten perimmäisten ihmisoikeuksien loukkaamista. Vapauden käyttöön liittyy velvollisuuksia ja vastuuta. Juutalaisten joukkotuhonnan kiistämistä Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on pitänyt oikeuksien väärinkäyttönä.

Poliisi, aivan oikein, otti haltuunsa hakaristiliput. Jos asia päättyisi oikeuskäsittelyyn, ottaisi Korkein oikeus viimekädessä kantaa sananvapauden käyttöön.

Oikeustilan selventämiseksi ja parlamenttarrisen katteen saamiseksi viranomaisten toiminnalle, HUM esitti, että oikeusministeriö tekisi selvityksen muissa EU-maissa hyväksytyistä säännöksistä, joilla kielletään natsi- ja vastaavien tunnusten käyttö ja näiden säännösten hyödyllisyydestä ja toimivuudesta yhteiskuntarauhan turvaamiseksi. Ministeri Häkkänen on luvannut tehdä selvityksen. Selvityksen perusteella hallituksen on syytä harkita hallituksen esityksen antamista eduskunnalle.

Finland was an exceptional country in World War II. Finnish jews defended Finland's independence against Soviet Union. In the front line one could see also German soldiers. Finland protected her own citizens. However, Finland carries a shame that we handed over 8 jews to Nazi-Germany that had arrived from Central Europe to Finland.

För att minnas deras öde har man redan nu installerat tre Stolpersteine i Helsingfors. HUM har fattat ett beslut att de fem kvarvarande personerna skall få sin egen Stolperstein nästa juni. Samtidigt installerar man Stolpersteine också i Stockholm, Oslo och Köpenhamn.

Auschwitzin vapauttamisen muistopäivä on nimeltään "Vainojen uhrien muistopäivä" på svenska "Minnesdagen för förintelsens offer". Kansanmurhista ja vainoista holokausti on raain ja koskettavin. Se selkeimmin muistuttaa ihmiskunnan käsittämätömästä joukkopsykoosista ja raakuudesta. Se on selkein muistutus siitä, että vastaava ei saa enää tapahtua. Lähestulkoon kaikissa muissa maissa päivän nimi on Holokaustin muistopäivä. Siksi HUM on esittänyt valtioneuvostolle päivän suomenkielisen nimen muuttamista Holokaustin uhrien muistopäiväksi.

Suomessa opetushallituksen johdolla on tehty hyvää työtä holokaustin muistamiseksi ja opettamiseksi kouluissa. Mutta selvitysten mukaan nuorison tietämys kansanmurhasta ei ole kovin syvällistä. Siksi on tärkeää, että kouluopetusta edelleen kehitetään niin, että holokaustin muisto ja seuraukset eivät unohdu.